

V otázce ruské emigrace

konstatuje, že ruských studentů jest v Československu přibližně asi 7000, z nichž studuje na universitě a technice asi 4300 studentů. Dále jsou ruští studenti na školách středních, hospodářských, lesnických, na učitelských ústavech, na školách odborných atd. Při této politice emigrační ministerstvo zahraničních věcí a vůbec vláda československá a priori vylučovala jakékoliv otázky politické a při povolování studia ruským studentům u nás kladla za podmínku, že nesmějí se zabývatí vůbec otázkami politickými. Naše vláda chápala a vždycky bude chápati otázku ruské emigrace jako otázku kulturní politiky slovanské a postavila by se se vši rozhodností proti tomu, kdyby se naši ochoty mělo zneužít se strany emigrace k jakýmkoliv cílům politickým, ať zprava, ať zleva. Každý, kdo jest přijímán, musí vyhověti určitým podmínkám, to jest, musí se vykázati předběžným vzděláním, musí prokázati naprostou nemajetnost a ti, kteří studují, musí vykazovati určitý prospěch. Kdo těmto podmínkám nevyhoví, musí odejít. Cílem naším jest, aby ti ruští studenti, kteří skončí u nás svá studia, stali se užitečnými občany svého národa a státu. Těm, kteří po skončení svých studií hodlají vrátiti se domů, nečiní se žádných překážek a ministerstvo zahraničních věcí dokonce pečuje o to, aby vystudované studenty umístilo. Řada jich byla umístěna ve Francii, na Balkáně, nepatrný počet v Československu. Některé naše závody velmi rády přijímají ruské studenty, poněvadž jsou si vědomy, že tím v budoucnosti může se jednou prospěti našemu obchodu a průmyslu a naší kulturní pospolitosti vůbec. Naše politika emigrační je tedy diktována naprostou objektivností, jest myšlena do budoucnosti a jest prozíravá. Nestrpěla by žádných kontrarevolučních akcí, jako není namířena proti politice jiných politických stran. Dívá se prostě na celý národ. Taková byla vždy. Republika Československá, jak sama cizina uznává, tuto práci vykonala nejdůkladněji a nejlépe ji zorganizovala. Ministerstvo zahraničních věcí pečuje rovněž o ruskou emigraci v cizině, byť i ne v té formě jako u ruské emigrace u nás, ale tím, že navazuje s ní kulturní styky. Tak Praha a Československo vůbec stalo se skutečným centrem ruské zahraniční kultury, která pro nynější politické poměry v Rusku nemůže se doma uplatniti. Není to také mířeno proti Rusku dnešnímu. Posl. Bubník řekl tu několik slov velmi správných, s nimiž ministr souhlasí. Nelze říci, jak dlouho tento stav

1

V otázce ruské emigrace

Venkov: orgán České strany agrární. Praha: Tiskařské a vydavatelské družstvo rolnické, 16.11.1923, 18(268). s. 2

potrvá. Nastává již obrát i mezi některými Rusy smýsl. Ruští emigranti uvidí časem, že se budou moci vrátiti do Ruska ať z těch neb oněch důvodů politických, následkem změn toho neb onoho druhu. Vláda pracuje v tom smyslu, aby celá tato věc byla v tomto smyslu v příhodné době likvidována v zájmu Ruska. Ministerstvo zahraničních věcí podniká tuto akci s opravdovou

káskou, ale také s prozíravostí politickou, hledíc pracovati touto kulturní politikou pro naši budoucnost a spolupráci s Ruskem. Má před sebou ruský národ a žádné strany. Pro nás je to ta opravdová slovanská politika, tu jsme dělali a v tom duchu budeme ji dělat i nadále. V budoucnosti všichni u nás i všechny strany ruské uznají, že jsme postupovali správně.

Ke Conradiho procesu.

Z Lausanne, 8. listopadu 1923.

Proces s vrahem sovětského představitele Vorovského budí větší a větší pozornost evropského tisku.

Čím vysvětliti tento mimořádný zájem? Kolik teroristických činů s prava i s leva, kolik soudních procesů s pozadím vysloveně politickým viděla před různými soudními tribunály Evropa, a přece tisk omezoval se na krátké referáty. Proč tedy procesu Conradiho je udíleno tolik pozornosti?

Protože v tomto případě jedná se o proces, k němuž dochází po zcela zvláštních okolnostech: Vražda stala se na území svobodného Švýcarska, které vždy bylo útočištěm politických vyhnanců, přicházejících sem ze všech států, které se stejnou pozorností přijímalo příslušníky nejrozumnějších stavů a stoupence nejrozumnějších názorů. Tady, pod tichou střechou demokratické republiky, našli útulek Lenin, Trocký a ostatní bolševičtí předáci, dnes deptající demokratické zřízení. Zde také třeskl Conradiho výstřel — jako pomsta za rudé šílenství a bolševický teror.

Conradiho proces nabyl širokých rozměrů, neboť dnes není souzena individuální vražda, nýbrž celé Rusko, obě jeho složky, sověty i emigrace. Význam procesu je však ještě širší. Třebaže tragédie ruského lidu je ohromná, přece evropské veřejné mínění nevěnovalo by jí tolik pozornosti, kdyby soudní proces nedotýkal se životních zájmů celé Evropy. V Lausanne řeší se spor mezi dvěma sověty: mezi demokracií a komunismem, v druhé řadě mezi Sovětským Ruskem a emigrací. A není snad sám soud, který řeší dnes tento spor mezi dvěma světy, výstižnou odpovědí na to, na které straně je morální převaha?

Sovětský tisk již před zahájením procesu charakterisoval švýcarský soudní tribunál jako »organizovanou mrzkost« a soudního prokurora pojmenoval »obhájcem vrahů a pomlouvačem poškozených«. A tento soud, předem zhanobený, klidně a nestranně, s důstojností hodnou pravého soudního tribunálu, studuje veškeré důkazy, počíná soudu sovětskými zástupci, vyslýchá četné svědky, sovětskými úřady přivedené, a zkoumá bedlivě všechno, čeho dopustili se bít, aby toto zlo bylo srovnáno se zlem, napáchaným bolševiky. Vidíme, že před tímto soudem všichni jsou si rovni, že obě strany jsou vyslýchány a že vedoucím motivem tu je — zjištění pravdy.

A nyní si představme, že na sovětském území komunisté zavraždili by »bílého« z politických důvodů. Mohla by snad tam rodina zabitého předstoupiti před soudní tribunál se svými důvody, byli by připuštěni svědci, kteří by poukazovali na zločinnost komunistické strany? A došlo by vůbec k soudu?

V Lausanne pozorujeme upřímnou snahu, rozhodnouti proces nestranně a najíti pravdu. Takový je dojem, který učiní si nestranný čtenář po přečtení několika referátů o Conradiho procesu. A tato nestrannost je nám zárukou, že soudní spor bude vyřešen spravedlivě.

—ar.

Ke Conradiho procesu

České slovo: ústřední orgán České strany národně sociální.
Praha: Melantrich, 11.11.1923, 15(265), s. 3.

Kolegové Gorgulova dostávají v Praze domovské právo

Poctivé proletáře vypovídají a šupují do domovských obcí.

Naši čtenáři se pamatují, že se Gorgulov ucházel v Hodoníně o domovské právo, že jej v tom podporovali zejména sociální demokraté a že udělení domovského práva tomuto mnohonásobnému vrahu bylo zmařeno jen komunisty.

Ale mnoho našich čtenářů neví, že ruské bělogvardějské emigranty přijímají za občany téměř denně česká města a zejména hlavní město Praha, kde jim udělení domovského práva odhlasovává koalice od sociálních demokratů a národních socialistů až k fašistům.

V poslední době podávají ruští emigranti žádosti za udělení domovského práva v Praze přímo hromadně. Velké většině z nich městská rada vyhovuje. Zde jest seznam těch, kterým bylo vyhověno:

Achremenko Vasilej, úředník ruského archivu, narozený 1899, bytem: Vršovice 790. — Balašov Boris, technický úředník, narozený 1901, bytem: Libeň 565. — Baldin Vadim, člen baletu Národního divadla, narozený 1901, bytem: Praha XII., Anglická 10. — Bogosofová Cecilie, MUDr., lékařka, narozená 1899, bytem: Bubeneč 685. — Brabcová Helena, soukromá úřednice, narozená 1901, bytem: Bubeneč 476. — Čempalov Petr, Ing., stavební inženýr, narozený 1894, bytem: Strašnice 973. — Falčíkov Benedikt, JUC, advokátní úředník, narozený 1897, bytem: Praha I., čp. 611. — Kross Josef, skladník, narozený 1905, bytem: Praha VII., Bělského 24. — Holovko Petr, Ing., narozený 1902, bytem: Praha II., Trojická 12 (Ukrajina). — Chamlov Pavel, IngC., úředník pojišťovny, narozený 1898, bytem: Strašnice 848. — Janšin Dimitrij, studující práv, narozený 1894, bytem: Libeň 975. — Javorský Jan, dr., soukromý úředník, narozený 1891, bytem: Nusle 730. — Johanson Valerij, úředník ukrajinského pedagogického ústavu, narozený 1890, bytem: Praha III., Tržiště 12. — Kordonský Fodir, Ing., technický úředník, narozený 1896, bytem: Praha XII., Fochova 65. — Kostrov Vladimír, Ing., stavební inženýr, narozený 1902, bytem: Smíchov 864. — Lobko Vjačeslav, Ing., konstruktér, narozený 1891, bytem: Libeň 970. — Makajev Sergěj, Ing., projektant, narozený 1898, bytem: Dejvice 1088. — Meščerjakov Viktor, lékař, narozený 1893, bytem: Praha II., Jenštejnská 4. — Novotný Vladimír, stavební dozorce státních drah, narozený 1897, bytem: Praha VII., Kolárova 3. — Padalka Nikolaj, stavební inženýr, narozený 1894, bytem: Praha XII., Mánesova 60. — Petrov Vladimír, sluha, narozený 1904, bytem: Praha XII., 438. — Pobědimov Nikolaj, Ing., narozený 1900, bytem: Praha XII., Kolínská 19. — Potapová Galina, studující, narozená 1911, bytem: Smíchov, 1383. — Savický Simon, soukromý úředník, narozený 1896, bytem: Horní Michle 288. — Savrzk Eliáš, sklepník, narozený 1898, bytem: Michle-Slatiny 144 (Ukrajina). — Sitkevič Jiří, dr., úředník, narozený 1896, bytem: Dejvice 1335, t. č. Kladno. — Siergunov Michajl, Ing., technický úředník, narozený 1900, bytem: Praha XII., Lublaňská 48. — Sofronov Konstantin, technický úředník, narozený 1897, bytem: Praha XI., Husinecká 7. — Samonin Alexandr, absolvent gymnasia, narozený 1910, bytem: Hloubětín 367. — Šrutová Ludmila, učitelka ruštiny, narozená 1888, bytem: Praha III., Mělnická 3. — Tarasov Alexej, Ing., technický úředník, narozený 1889, bytem: Nové Vysočany 588. — Trošin Leonid, Ing., vý-

pomocný technický úředník, narozený 1902, bytem: Podolí 349. — Zloznikov Boris, Ing., akviziční úředník, narozený 1900, bytem: Praha II., Trojanova 12. — Zorin Josef, technický úředník, narozený 1900, bytem: Praha XII., Zlatnická 1.

Jen osmi žadatelům městská rada žádost za udělení domovské příslušnosti zamítla. Jsou to:

Bobolovič Vsevolod, Ing., úředník, narozený 1899, bytem: Bubeneč 601. — Kaščenko Boris, Ing., elektrotechnik, narozený 1901, bytem: Smíchov, Na březince 10. — Kirpičov Alexandr, úředník ruského zahraničního archivu, narozený 1897, bytem: Horní Černošice 148. — Kuščynskyj Antonín, úředník, narozený 1897, bytem: Břevnov 298. — Nalivkin Vjačeslav, skladník, narozený 1903, bytem: Vršovice, Kodaňská 32. — Orechov Grigorij, výpomocný úředník pensijního ústavu, narozený 1890, bytem: Horní Černošice 16. — Vukolov Vasilij, Ing., dr., odbor. úředník Státního zemědělského výzkumného ústavu, narozený 1896, bytem: Břevnov 1026. — Žarov Alexandr, Ing., smluvní úředník ředitelství státních drah, narozený 1888, bytem: Roztoky nad Vltavou, 290, (zde usneseno další šetření). —

A to se děje v době, kdy vypovídají funkcionáře KSČ z Bratislavi do rodné obce, protože nemá v Bratislavě domovského práva. To se děje v době, kdy na Slovensku a Podkarpatsku tisícům proletářů, kteří bydlí ve svém sídle deset, dvacet, třicet let, kteří se tam narodili a mají tam rodinu a domek, upírají domovské právo i státní příslušnost a honí je po světě jeho psance.

To se děje v době, kdy národněsocialistické a sociálnědemokratické orgány štvou proti proletářům z Německa a Rakouska, ba dokonce i proti přesporním, velkovským stavebním dělníkům, kteří přicházejí do Prahy za prací z českého jihu!

Žádáme okamžité zastavení těchto provokací. Kolegům Gorgulova, strůjcům imperialistické války, nesmí býti uděleno domovské právo! **Bělogvardějci, ven z Československa!**